

Akademy moet uit cocon

LEEWARDEN Nu de provincie geld toezegt en maatregelen eist, moet de Fryske Akademy uit haar cocon kruipen, vinden Provinciale Staten. Met alleen geld red je het niet.

Ton van der Laan

Wil het wetenschappelijke instituut een toekomst hebben, dan is alleen reorganiseren niet voldoende. Visie is het toverwoord. Wat wil de Fryske Akademy zijn en wat moet die Akademy gaan doen? De Provinciale Staten leggen druk op de schouders van een nieuwe directeur-bestuurder die in het voorjaar moet aantreden en de Fryske Akademy samen met de medewerkers opnieuw moet uitvinden. De nieuwe baas staat eigenlijk nu al onder curatele van de provinciale politiek, die het maar niets vindt dat de Akademy al jaren ondermaats presteert. Dat de provincie nu moet bijspringen, betekent niet dat de Akademy nu gered is, waarschuwen ze. Sterker, voor de Akademy breken nu juist de belangrijkste jaren aan. De nieuwe visie, de nieuwe bestuurder en de nieuwe wetenschappers die moeten worden aangetrokken, kunnen de toekomst van de Akademy maken of breken.

Statenlid Elsa van der Hoek van GrienLinks ziet serieuze zorgen bij de Akademy „die nu vasthangt aan een bestuurder die er nog niet is”. Dat maakt volgens haar de situatie bij de Akademy wankel. Albert van Dijk van Forum vindt de Akademy „in stjerhûs”. Het instituut krijgt de komende vijf jaar 200.000 euro per jaar extra subsidie en daar bovenop eenmalig 350.000 euro voor de reorganisatie. Volgens onderzoekers is er meer geld nodig om de Akademy weer de status te geven die het jaren had. „Wa wit stiet de Akademy ynkoarten wer op 'e stoepe mei in fersyk om jild”, zei Van Dijk. Esther de Vrij (VVD): „Het kan niet zo zijn dat Fryslân het vangnet is voor organisaties in nood.” Volgens haar moet de Akademy zich snel bemoeien met „actuele thema's”. Volgens Bea Bijlsma (D66) is het voortbestaan „wichtich, mar moatte wy sjen nei it ferskil yn tinken fan yntimy oer de Akademy en de oare Fryske ynwenners.” Volgens Bijlsma moet de Akademy toegankelijker worden. Marijke Roskam (PvdA) hoopt dat er „aanst in 'attitude' is fan it 'mei-elkoar oars dwaan moatte'. In iepen hâlding dy't konstruktyf is.”

De provincie zal niet sleutelen aan de overeenkomst die het heeft met de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW). Gedeputeerde Avine Fokkens waarschuwde voor de ondergang van de Akademy als die zou worden ondergebracht bij de KNAW, die dan ook te veel zeggenschap zou krijgen. „We moeten de Akademy zelfstandig houden.”

